

De commeatu necessitate sublata.

15. Idem AA. ad Eustafium.

Clarissimis, vel spectabilibus universis ad genitale solum, vel quolibet alio, & sine commeatu proficisciendi, & ubi voluerint, commorandi, habitative permittimus facultatem.

De delictis.

16. Idem AA. & ARCAD. A. Appollonio PP.

Si gravius ullum facinus admittitur, nocente persona extra carceralem custodiam sub fideiunctione habita, super illustribus quidem, nobis suggesti jubemus: super ceteris vero quadam minori dignitate decoratis, ad tamen referri Culminis notionem: ut ita demum, quid de admisso crimen constitui oportet, judicetur.

De privilegiis illistrorum.

17. Imp. 7 HONOR. & THEODOS. * 8 AA. Arcadio Praefecto Praetorio.

Quotiens ex privata cuiuslibet interpellatione civili, vel criminali viri illiustres convenienti sunt, nulla danda fideiunctione concusione vexatur: sed per speciale privilegium sua committi fidei consequuntur, iuratoria ab his cautele tantummodo exponenda, quam si neglexerint, & contra insertum cautioni sacramentum ipsi, vel eorum procuratores absurderint: in pecuniariorum quidem causis super possessione rerum ad eos pertinenter. Juxta competens, quod etiam juris auctoritas, & rei qualitas suggesterit, ordinabit. In criminalibus vero negotiis dignitate quoque se per suum videlicet perjurium, indigne esse probaverint, spolientur: ut in eos, utpote illiustri dignitate per suum facinus privatos, inconfulta etiam nostra pietate, Iudicibus legum severitatem liceat exercere.

9. Quibus Illustrum dignitatem privilegii hoc etiam adjicendum esse censuimus, ut hujusmodi personae nullam ex cuiuslibet Iudicis scriptis habita sententia, conventionem, neque in civili, neque in criminali causa sustineant.

18. Imp. ANASTASIO. Eusebio Magistro officiorum.

Jubemus, salvo honore qui per revocationem sacræ revocatoria defertur, durante, licet cum tamen minoribus quam majoribus potestate gerentibus, necnon etiam honorariis illustribus, five ex hac Regiae urbe principali videlicet præcedente consensu, profecti fuerint, five in provinciis habitantes sacrisitum (suis scilicet potestentibus negotiis) petere maluerint comitatum sine sacra quoque revocatoria ad hanc Regiam urbem pervenire.

TIT. II.

DE PRÆTORIBUS 23 ET HONORE PRÆTURÆ 24, ET COLLATIONE, ET GLEBA 25, ET FOLI 26, ET SEPTEM 27 SOLIDORUM FUNCTIONE SUBLATA.

Ad dignitatem praesum non potest eligi aliquis in clarissima dignitate constitutus in provinciis manens. Bart.

1. 28 Imp. 29 ARCAD. & HONOR. AA. Tatiano PP.

Nemo ex Clarissimis, & Spectabilibus, qui in provinciis degunt, ad Præfecturam postea devocetur, sed maneat unusquisque domus turus, atque lecurus, & sua dignitate læteretur. Dat. 15. Kal. Jan. PP. VALENTIN. 7. & ALBINO 33 CONSS. 450.

2. Idem AA. ad Senatum 34.

Glebam 35, vel follem, five septem solidorum functionem, five

1. Al. Eustathium P. in mes. Cont. 2. 1. ult. J. ed. Sine commeatu res suas inviare clarissimis vel spectabilibus licet, ut hic. Illustrum non licet. 1. ult. J. ed. Cum tam illiustri quo maiori potest et dignitas, eo Reipublice, aut principi periculosis est eorum recellis. Et hoc quidem diffinio proponitur hoc loco. Hujusmodi fui soli diffinitio Senatorum, qui in Sicilia & Gallia Narbonensis, ab aliorum provincialium Senatoribus. Illustris enim, non his Augusti constitutione licuit, non exquisita principi sententia res suas inviare. Tacitus 12. Dom. 52. Post Augustum Claudius, fui permissus principi, Senatoris ultra septimum milia in urbe excedere vetuit. Suidas in *Claudio*. 3. Al. Zeno A.

4. Vide l. 3. ff. de colofia recens. Id non servari referat Clavis 5. f. illi. quaf. 46. ver. 5. Inscr. in veter. quib. cod. Cui. legendum exsimissim. initio. 6. f. illi. quaf. 46. ver. 6. magistratus invenientes a provincialibus accipere solitos suis scribit, follem, glebam & clavem, in his quasi symbolis adumbrant aris, mobilium & immobilium collationem, idque in hominis fide: que meritis nuge. Folli est enim id, quod ante dixi.

7. 27 Septem solidorum praefatio tenacissimis Senatoribus obligabat: eratque id persone onus, non gloria. 28 Al. Valentianus & Marcius AA. Tatiano P.P. 29 Martians in mes. Cont. part. 1. 2. supr. de off. prat. 30 Ad Pratrum onus non vorandi Senatoribus, qui fides suas illis enim, non his Augusti constitutione licuit, non exquisita principi sententia res suas inviare. Tacitus 12. Dom. 52. Post Augustum Claudius, fui permissus principi, Senatoris ultra septimum milia in urbe excedere vetuit. Suidas in *Claudio*.

8. Al. Zeno. 34. Cuius nota, scriptum fusse in lib. Martiani. 35 Id est, glebam functionem, que scilicet pro possessoribus penditur. Al. Clavem, 6. C. Th. in princ.

5. Functione, five qualibus hujusmodi collatione. Got. Hec septem solidorum præfatio tenacissimis Senatoribus obligabat, ut Honorus & Theodosius ad Monaxium scribunt in Cod.

6. De illustrum cognitis, veluti de clarissimis, & spectabilibus, ut in urbe, in provinciis, & in eis, quod est, & dignitas, tamen item militare intelligo ut in l. 3. ff. de off. mil. jud.

7. 1. 36. C. Th. de naz. 1. 3. supr. de off. com. ter. prat. Mod. 6. De illustrum cognitis, veluti de clarissimis, & de off. prat. Ir. Or. idque in urbe, in provinciis, & in eis, quod est, & dignitas, tamen item militare intelligo ut in l. 3. ff. de off. mil. jud.

8. 1. 37. D. 1. 10. 38 Add. Novell. 105. Nov. Leonis 94. 39 Al. Imp. Valentian. A.

9. 40. Gleba flosa est consilium. 1. 1. 3. ult. Mod. 41. Inter Consiles est praetor, qui prior fidei. vid. 1. 2. 3. ult. dignitatem ero h. l. tit. 8. ita ordinatus honorario, etiam antiquiorum certam fidei. 42 Inter Consiles est praetor, qui prior fidei. vid. 1. 2. 3. ult. dignitatem ero h. l. tit. 8. ita ordinatus honorario, etiam antiquiorum praetor, qui prior fidei. vid. 1. 2. 3. ult. dignitatem ero h. l. tit. 8. 43. 1. 4. 2. de principiis agentibus in lib. h. l. tit. 8. vid. Ravid. conjectan. lib. 3. cap. 7. Anf. 44. Novell. 95.

10. 45. Si quis satidatur. Jurat & quilibet, quandoconque iudicii causa videtur esse, forte non invento fiducijs. Nov. 112. cap. 2. 11. Miflio fui in possessione debiti ferrandi causa, Novell. 3. 4. 4. quod amicione, ut ibidem Julianus ait, rectissime ius pignoris confidetur pro modo debiti. 12. Perprorsus dignitatem amittit. 13. Se esse.

14. Addeendum. 15. Statuum. 16. Nulla. 17. Vide l. 3. ff. hoc ejusdem. J. de principiis agentibus in lib. h. l. tit. 22. 18. Sententia hæc generaliter accipitur pro quoque iudicio juri, & pronunciatione judiciali autoritate facta. Aliud est porro hæc sententia, aliud ubi consentio, ut l. 6. supr. ante or. 19. Evocationem.

20. Tam minores quam maiores potest, in veter. lib. Goth. Illustrum sunt gradus quidam, & illi sunt maiores, ali minores, qui nequit enim Praef. prætori majorem esti magistro officiorum, & tamen utrumque esse illistrum? Mod. 21. Non pugnat hec lex cum l. nullus supr. de off. rel. propr. quia illa loquuntur non de illistribus, sed de praedibus. Mod.

22. 1. 15. supr. ed. Goth. Quia de clarissimis vel spectabilibus, quoniam non illistribus. Mod. 23. Add. rit. de off. Praetorum. 8. & ff. 24. Praetura tuit omnis Senatorum. Hanc enim dignitatem, qui sufficiens Senator, suis sumptibus Circenses & Scenicos ludos exhibebat. Boet. 3. de conf. Praetura magna omni potest, nam inane nomes & Senatoris census gravis favens, porto vide al hunc ut etiam Forcaturum Neccymanum dialog. 7. & Marcus Vertran. de juri. liber. c. 10. Mod. 25. Gleba, glebal arum, glebalis fundo, aurum oblatum. A Senatoribus exigunt ut aurum coronarium, a decurionibus: aut argenteum a negotiis. A gleba Senatori Caius tractat nihil differre follem Senatorum, ut de modis. 26. Folli, ali pholi. Folli autem minimi genus. A. 2. C. Thed. quorum appetit, non recip. 1. 3. C. Thed. de fuiar. 1. 5. 1. 21. C. Thed. de Pratib. Mochoptilo obolus. Macellino Folleribus dicti hu-

27. 28. Roma caput orbis terrarum. 29. Ad aqueductus reficiendos Confules liberalitates suas largiebantur, ita hic, & l. 2. supr. ed. l. 8. supr.

29. adde Zonaram in Leone Istauro. Sed quid? Forcatus 8. Neccymania 5. Praetores olim

Si

quamlibet hujusmodi collationem, tam circa personas, quam circa res, ac prædicta funditus jubemus aboliri: ut omnis hujusmodi fopita perpetuo conquestrat exactio.

TIT. III.

DE CONSULIBUS 37, ET NON SPARGENDIS 38 AB HIS FECUNIIS, ET DE PRÆFECTIS ET MAGISTRIS MILITUM, ET PATRICIIS.

Inter habentes eandem dignitatem ille prius debet antecedere, qui prius est adeptus dignitatem. Bart.

1. Imp. THEOD. & VALENT. 39 AA. ad Senatum urbis Constantinopolitana.

Antriquitus 40 statutum est, Confularibus Viris ceteros quidem honoratos ipsius trabeæ summittat 41, pares vero infulis consideratione tantum tempore anteire. Quis enim in uno, eodemque genere dignitatis prior esse debuerat, nisi 42 qui prior meruit dignitatem? cum posterior etiam eiusdem honoris prætentat auficia, cedere tamen illius temporis Consuli debeat, quo ipse non fuerit: hoc oblevando, & si iterata vice fastigia Confularis aliquis ascenderet. Repetiti enim fastes virtutes saepe meriti comprobant, non augent: quia nihil est altius dignitate. Quod si quis prior Consul posterior, Consuli eidemque Patricio posthabitus, Patricium 43 postea confugatur: vinci eum oportet, qui prior meruerit Patriciatum, postquam iste honore patricia dignitatis decoratus est.

2. Imp. VALENTINIANUS & MARCIANUS 44 AA. 45 Apertura Dom. [vel Com.] & Consuli.

Redinem 46 Consulatus ad antiquam reduximus 47 functionem, ut sellam honoris 48 honoris merito, non rapiendo studio, populorum agmina secessentur 49: ac lucrandi 50 cupiditate deposita, venerabilem parentum 51 habitum, & felicissima antiquitatis ornamenta 52 consiperint 53. Hoc ergo exemplo etiam ceteros procedere Confules volumus, nec expendere eos effectu patimur. Cessante erga ista spargendi 54 vilitate 55 amplissimi Confules procedentes 56, deinceps abstineant hoc errore 57 perdendi, optimo modo conflixi operi necessario proficiat, quod erat incompetenter projicendum. Ad reafforationem itaque aquæductum 58 hujus amplissimi Urbis centena poni ari 59 prætentur per singulos Consulatus: ut & Consul Patricius se dedisse noverit, & data notum sit mansura esse perpetuo. Dat. 4. PROPORTIONES & HERACLIANO CONSS. 454.

Nullus eligi potest Patricius, nisi primo alteram dignitatem hic insertarum fuerit adeptus. Bart.

3. Imp. ZENO A.

Praefectum 52 Urbis 53, & Praefectum Prætorio 54, & Magistros 55 equitum, ac peditem, indifferente ducimus dignitatis: usque adeo videlicet, ut cum ad privatam fecerint vitam, eum locum 56 velutum esse poterit 57, qui alias promotionis 58 tempore, & codicillorum adepitione præcesserit. Dat. 3. Non. Jul. Nafonaci. Accept. 3. Non. Septembr. MODESTO, & ARINTHEO CONSS. 372.

Dignitate deposita per plures in pari gradu dignitatis existentes, ille est prior, qui prior fuit in dignitate electus. Bart.

2. Imp. GRAT. & VALENT. & 19 THEOD. AAA. Restituto P. V.

Quisquis Magisterium equitum, peditemque suscepit, & gesserit ante capitulum, & Praefectum 59, qui cum privatus erit, & honorabile depoerit, ex Praefectis 59, qui proœcti fuerint, præferatur. Sit igitur se des prior 60 ante proœctis, locus confessor decernendi, loquendis facultatibus antiquior, cui est splendor adepti Magistratus vetulorum. Dat. 8. Kalend. Thessalon. GRAT. 5. & THEOD. AA. CONSS. 380.

TIT. IV.

DE PRÆFECTIS PRÆTORIO, SIVE UREI, ET MAGISTRIS MILITUM IN DIGNITATIBUS EXÆQUANDIS.

1. Imp. VALENT. 11. VALENS. & GRATIAN. AA. ad Amphil. PP.

Praefectum 62 Urbis 63, & Praefectum Prætorio 64, & Magistros 65 equitum, ac peditem, indifferente ducimus dignitatis: usque adeo videlicet, ut cum ad privatam fecerint vitam, eum locum 66 velutum esse poterit 67, qui alias promotionis 68 tempore, & codicillorum adepitione præcesserit. Dat. 3. Non. Jul. Nafonaci. Accept. 3. Non. Septembr. MODESTO, & ARINTHEO CONSS. 372.

Dignitate deposita per plures in pari gradu dignitatis existentes, ille est prior, qui prior fuit in dignitate electus. Bart.

2. Imp. GRAT. & VALENT. & 19 THEOD. AAA. Restituto P. V.

Quisquis Magisterium equitum, peditemque suscepit, & gesserit ante capitulum, & Praefectum 59, qui cum privatus erit, & honorabile depoerit, ex Praefectis 59, qui proœcti fuerint, præferatur. Sit igitur se des prior 60 ante proœctis, locus confessor decernendi, loquendis facultatibus antiquior, cui est splendor adepti Magistratus vetulorum. Dat. 8. Kalend. Thessalon. GRAT. 5. & THEOD. AA. CONSS. 380.

TIT. V.

DE 22 PRÆPOSITIS SACRI CUBICULI 69, ET DE OMNIBUS CUBICULARIIS, ET PRIVILEGIIS EORUM.

Cofadiientes cubiculum Principis, vel Auguste, eandem dignitatem habent, quam Praefetus urbi, & Praefectus Prætorio, & magister militum. Bart.

1. Imp. HONOR. & THEOD. 24 AA. Florentio 25 P. V.

de aqueductu. l. 1. tit. 42.

1. Non eos dicit, qui confusatim gesserint, sed honorarios consules: ut l. 1. ult. supr. de cur. Atque his etiam a principe designatis re ipsa confusatim genere licet, qua ex honore non augentur, l. 1. 3. ult. nec inter pares ex posteriori, sed ex priori honoris tempore prærogativam in senatu vel in aliis foci vindicant. Praeferti tamen ordinarios honorarios, etiam antiquioribus certam fidei. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 20